

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumenge 31 e Octubre de 1897

Núm. 3.407

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 3'50
En provincias trimestre. . . . . 10'00
Extranjer y Ultramar . . . . . 12'00
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibreries d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Il·tre. Academia Médica Farmacéutica de Barcelona.

Eficament recomenada pera augmentar la llet á las Mares de familia, en cuants casos s' hagi retirat per disgust, fluixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills durant lo temps de la lactancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80
REUS

PERA 'L DIA DELS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels demés objectes que s' troban deteriorats.

Ultima novetat y gust exquisit, á preus limitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIPOLL

Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

Requiescat in pace

¡Oh benhaurada terra d' etern repós; oh quietut y pau; oh terme de sufriments y de somnis de grandesses, d' il·lusions y d' esperansas! L' estoig que de la terra ha sortit á la terra torna; las despallas que d' ella s' havian nodrit y pres hermosura ab ella van á confondre's: aire, calor, humitat que sosteniu la vida, ben prompte podreu disoldre la vostra obra; que res quedi de la carn; que res quedi de la ossamenta, sino que s' confongui y mori en la foscor, en la soletat y en l' oblit. Empro,

que las despallas que d' aquest organisme que ha rebut caricias, sollicituts y amor no siguin profanats ni vegin altra volta la llum del sol. Pau, pau y quietut eterna y oblit perpétuo, que en arribant en lo terme de la mort es cuan comensa la vida, la llibertat real, la igualtat absoluta; la justicia incorruptible, la jermanó perfecta y la veritat nua.

L' home, del més salvatge al més civilisat, ha respectat aquesta pau: los pobles antics en llur sentiment patri hi confonían la veneració de las despallas de sos majors y defensavan ensemps á n' ella y la terra ahont reposavan sos avis. Los egipcis, bé s' pot dir que vivían pera construhirse la estada de la mort. Los més antics monuments que de las estingidas rasses se conservan, son monuments funeraris: y trigan menos á desapareixe los recorts dels vivents, que 'ls que quedan en las sepulturas: aixís per ellas havém sabut qui era 'l poble etrusch y 'l egipci y avuy encara s' treuhen dels sepulcres copias las robes ab que amortallaven als difunts. Los romans sembravan sas vias de monuments funeraris; los primitius cristians celebravan los oficis en las catacombas y 'ls indis americans s' emportavan las despallas de sos antepassats, pera que no cayguessin en mans dels conquistadors. Casi bé podriam dir qu' existeix un sentiment innat en l' home que 'l fa respectar lo lloch destinat á la mort. En lo cristiá, aixó es lley sagrada.

L' estat civil modern es l' únich que ha senyalat un terme—y curt—al respecte que s' deu á aquestos llochs sagrats. L' estat modern, anónim en son govern, absorbent, materialisat y egoista ha dit als pobles «No esperen pas que 'l temps borri de la memoria dels homes lo lloch ahont reposan sos avis; antes que una generació succeheixi á un altre poden vendre aquest lloch sagrat y benehit per la Iglesia á cualsevol particular, que n' esventi 'ls ossos ó 'ls tiri al barranch més aprop, si no es que 'ls vulga aprofitar pera netejar sucre.»

Y ha hagut poble que en virtut de la lley, fent abstracció dels sentiments abans apuntats, ho ha demanat, aquesta cosa trista y anti-cristiana, y 'ls que hi tenen potser los cossos dels seus pares cencers á ran de terra y s' exposan á que la rella del pagés esqueixi la apergamada pell de las sevas mares son los mateixos que ho durán á bon terme.

Y pera que á la profanació hi acompanyés l' escarni y la befa, aquest poble ha tolerat que s' obrís breixa á la paret del seu antich fossar y fos aquell lloch, d' 30. y benehit, enfront l' alta y nua creu de fusta que s' va cayguda á trossos, refugi de gent perduda, orn d' Español deixat sos exorcements é inmundicis. Y que formant laveras, que penjan dels ninxos, rodoessin los caps per terra; servit de joguinas á la brivalla.

Y las pedras de talla que formavan galeria devant dels ninchos, propietat perpétua dels particulars, han servit pera aturar las ayguas brutas d' una torrentada. Y la paret que feya de capsalera á aquestos ninchos ha anat esmicolantse y cayent, essent arplegada pera construhir imbornals y clavagueras.

Y ara las cendres serán esventadas, com se feya ab los regicidas; y 'ls ossos serán barrejats y confosos, y destrossats y tirats al parro; y llensadas al munt las reliquias que una amorosa mare havia deixat al coll de sa fileta; l' aneil que 'l promés no havia volgut treure del dit de sa promesa ó 'ls rosaris que la dona ha posat al creuhar per última vegada las mans de son espós. Per la carretera, als sotrechis del carro, las cendras sembrarán lo camí y de las vellas caixas, totas grassas d' humitat, se n' farà una bona fogarada.

¡Ah! los que aixís ho vulguin y s' alegran, que hi ballin dochos un ball-redó y que s' complaquin mirant com dels sepulcres n' estiren las calaveras; com se separan los mateixos individuos que formavan en vida una familia y com al barrejarlos ab los altres, los bolan los cabells al vent y al tocarla se torna pols la seca pell y s' esqueixen las sevas vestiduras, que tapavan las corcadas carns.

¡Magnífica empresa; brillant iniciativa portada á terme ab constancia digne de millor projecte, sense que s' hagi interessat lo poble y malgrat lo bon concell d' un bon fill de Reus, donat fa temps en altre diari de la localitat. Hi ha hagut una forsa impulsora y constant, que no ha brollat á la superficie, pero que ha fet que aquest expedient caminés sense entrebanchs cuants tants altres mes útils s' arregonan y jauhen en los prestatjes.

¿Quina nosa fa aquella terra deserta; aquell camp ha d' atravessar-lo per ventura alguna nova barriada? Y quan á dreta y á esquerra sobran arren terrenos pera edificar y si s' vol pera embellir la població, ¿qué s' hi vol anar á buscar á n' aquell recó, cuan devant hi ha una plassa capás pera cualsevol projecte?

Deixau, deixau que 'l temps acabi la seva obra; bé prou adpressa que corra y extingeix la vida! Deixau que la mort torni á la vida; que las substancias se transformin y modifiquin á poch á poch; deixau que allí hi creixin las herbas ben altas al recobrar la terra lo que fou sen, y que s' hi assolehin los anells, que hi jugui la claretat de la lluna y la llum y calor del sol que hi bati de plé á plé; que 'l fresch ceré acaricihi aquella terra d' ahont s' allunyan avuy los vivents; que la pluja ab son trist y monóton *chín chín* s' hi filtri fins al fons; que tots los agens naturals, en fi, segueixin la seva obra de distribució y ruina.

Perque es molt trist y molt horrible lo sentir que continuament s' enrana tot lo que s' posseheix y que fins la pols del fossar, allí en aquells deu pams de terra que la guardan, encara excitán la cupidicia y la enveja y s' regateja al cos la pau de la mort.

ANTONI PASCUAL.

ARTS Y LLETRAS

Igualtat!

La darrera estació en lo viatge de la nostra vida es lo cementiri, o terra de la mort, que cultiva el temps, quina llevar regada am llagrimas no mes produïx sentiment i dolors.....

Les grans necropolis modernes mes semblan dedicades á la vanitat dels vius qu' al record dels morts. Tot aquell luxe de pantheons, capelles, mausoleus i ninxos adornats amb estatuas, flors artificials i coronas de llautó em resulten una ostentació ridicul, me sembla una mofa a les umils fosses ocupades pels desheredats de la fortuna, presoners de la miseria que vant passar pel mond i s' en vant anar patint.....

Ningú sap llurs noms ni 'l die que moriren, no tenen mes lápida qu' el cort de las llurs mares—¿Per á qué regis pantheons, que semblan palaus de la ciutat de la mort. Si aqueixa no tria els reis dels mendicants per a que aqueixes diferencies, aqueixes venitats a ont hi ha veritable igualtat?

Tota ofrena té de esser modesta, simbolisa 'l sentiment que no té preu ni mesura, té de caure sobre la tomba silenciosament com rellisquen les llagrimas per les galtes. Aqueixos angels de pedra plorant en els sepulcres me fant l' efecte de caricatures del dolor i de comparses, cumplin am llur dever dins la grand comedia humana, quin darrer acte se representa al cementiri.

No creg amb aqueixos convencionalismes mes ó durables que acaben per perdre-s amb el temps, adreixen les coronas i 'ls pensaments de venescripcions en cintes de seda, entrellasades per trenyines i caragols. Aqueix abandonó desmenteix lo qu' en elles es llegeis.

Fastichs fa pensar que fins al cementiri arriba l' ambició humana, perque fins a lli es ven la terra i es compren sepultures i es paguen oracions. Emb una paraula s' hi comercia. Pero consola lo pensar qu' el temps, obrer sens fatiga reformador just i revolucionari mai vensut, tindrà a compte destruir-ho tot, caurant enrunades les regies sepultures, s' ensorrarant pantheons i confusos els esquelets, toparant els cranis, pudrint-se tots plegats. Emb una paraula, hi haurá igualtat.

HORTENSI GÜELL

SECCIO LITERARIA

El pá-y-nous

Quina pena inunda 'l cor, que trista que 's posa l' ánima al sentí vibrá en l' espay la silenciosa tonada del mortuori pá-y-nous que van tocant las campanas quant lá tarde va cayent y allá al lluny el sol s' amaga, quant el vent brunzeix passant y las grogas fullas canhen.

Sembla al escoltá equeix toch, veurer's á la mort que passa y al cotxe endolat ó blanch que du la fúnebre caixa: sembla sentirse 'l cop sech del pich que obra la fosana sembla que se sent plorar á un compás desfet de llágrimas.

Com tremola 'l pobre vell al sentir eixa tocada, veyent que la Mort s' endú tots als amichs que estimava fidels companyss, vius recorts d' una juventut passada. Y ab quina fresa 'l malalt l' escolta desde sa cambra apagat el brill dels ulls, la cara groguenca y flaca, y semblantli veurer ja vora del lliit la mortalla.

Jo no sé perquè deu ser que d' aqueix toch la tonada el sen compás sempre igual, sa cadencia trista llarga, sembla que portin en sí á modo de negra glassa,

el regullós respirar de la vida qu' acaba, el plany y laemegor de la viuda iortunada á qui la mortel marit li ha dut la nseria á casa y el plor del obble ortanet de cara tristey migrada que ha quedat solet el mon sense pare yense mare.

No sé pas qu hi deu haver en eixas nota pausadas, en aqueix toa desmayat de monotoniestranya que fa plorar tothom y la tristesa acomana y du barrejas suspirs miserias gemchs y llágrimas.

Jo no sé queieu tenir la silenciosaouada del mortuori pá-y-nous allá al caure de la tarde

F. MARIO.

Janer 97.

Pensament de cementir

ELFOSSAR

—Monstre horrible de cent golas sense entranyas ni pietat que fa tants mils anys t' engolas á la pobre Hmanitat,

¿quan s' omplenarà la mida del teu ventre sense fon?

—Quan ja no aleni la vida, quan no hi haja un ser al mon.—

J. ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 20 de Octubre de 1907
FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE anereide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m.	760	85	0'0	9'3		
3 t.	760	87				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. . . 24	11	16	E.		1'3
3 t.	Sombra 19	17	17	E.	Tun Nin	0'6

Com ja diguerem ahir, y per las circunstancias que ja feyam notar, en lo número d' avuy publicuem alguns treballs dedicats á la conmemoració dels morts. En la mitja fulla que publicarem demà, aniran també alguns altres treballs referents al mateix piadós objecte.

A la refinaria del petroli «La Pensilvania» dels senyors Vilella y C.ª succehí ahir una desgracia.

En lo locomovil que posa en moviment la máquina elevadora d' aigues de que se surteix la part baixa de la ciutat, se destapá una de las válvulas del pulsometro, causant cremaduras al maquinista en las mans y baix ventre, que son de relativa gravetat.

A causa de dit desperfecte, y mentres durin las representacions que 's farán á la máquina, (que no serán per gayre temps) deixarán de rajar las fonts del carrer de Vells, plassas de la Sanch y Farinera, carretera Amalia, arrabals de Robuster y Sant Pere, la Villa y del Hércutes.

Sabém que lá Secció de Foment de nostre Municipi, junt ab l' alcalde accidental D. Joan Vilella, s' estan ocupant ab activitat d' un projecte de portar aigues á Reus en un plasso brevíssim, que permeterá subvenir á las necessitats actuals, y cessant per lo tant la escassés de dit element que 's ven de molt temps ensá en aquesta ciutat.

Avuy á las 10 de la nit, tindrà lloch en los salons de la societat «El Alba» un lluhit ball, ámenisat per la aplaudida banda «Juventud Reusense».

Per la nit de demà, s' anuncia la representació, en lo teatro de la mateixa, del preciós drama en set actes de D. Joseph Zorrilla «Don Juan Tenorio». La vetllada finalisarà ab un ball rennió en obsequi al bell sexe.

Han quedat definitivament acabats los treballs realisats pera 'l restabliment en aquesta ciutat de la red telefónica judicial, concedida al actiu contractista don Rafel Arandez.

Falta sols pera ser utilizada per los senyors abonats, la competent autorisació solicitada ja de la Direcció general del Ram.

Nostre bon amich, l' acreditat doctor en farmacia don Anton Serra y Pamies, ha tingut la finesa ab la prempsa local, d' enviarnos varis caprichosos cromos de forma d' ausell y papallona, ab los que obsequia als nombrosos clients de la seva acreditada farmacia del Arrabal de Santa Anna y que son anunci del especific *Bolado purgant*, del que n' es lo primer fabricant en Espanya.

Agrahim á nostre amich senyor Serra la seva galanteria.

La empresa de nostre teatre ha organisat pera la festividad d' avuy dos escullidas funcions.

A la tarde 's posará en escena la aplaudida sarsuela «Miss Helyet» y en la funció de nit sindrá lloch la segona representació de «Mujer y Reyna».

No 's dirá que 'l cartell no tinga atractiu y per tant bé 's pot augurar dos bonas entradas.

La societat «La Palma» celebrará avuy un ball ab orquesta y demá un concert musical en lo que hi pendrán part distingits artistas y que acabarà ab un ball reunió.

Fa algunas setmanas que no fa cap per nostra redacció lo simpatic colega de Barcelona *Lo teatro Regional*.

Donguis per avisada la nova empresa de la citada revista teatral, puig sentiríam retirarli 'l camvi.

Lá societat «El Olimpo», fa sapiguer als socis que demá, festividad de Tots Sants donará un ball en sos salons amenisat per la Banda «Juventud Reusense».

Avuy y demá á la nit en lo teatret de la societat «Juventud Reusense» s' hi representarà 'l fantástich drama «Don Juan Tenorio».

En Chulalongkorn I, rey de Siam, há declarat que es completament fals que entre 'ls seus súbdits que l' acompanyan en son viatge per Europa n' hi hagi cap de condemnat á mort.

Aquesta declaració l' ha obtingut un redactor de *El Noticiero* (no sabém si de Barcelona ó de Sevilla) per conducte del Duch de Santa Maura, á qui va anar á interviewar.

Aquesta nit tindrà lloch en los salons de la societat «Centro Republicano Histórico» un lluhit ball.

Preocupa molt als polítichs la actitud que podrá pendre Romero Robledo enfront lo nou Govern. Un telegrama diu, sobre aquesta cuestió:

«Telegrafian de Antequera que 'l senyor Romero Robledo se mostra contrari á la aplicació de la autonomia á Cuba».

Sembla que 'l senyor Romero Robledo se troba disposat á la lluyta á sanch y foch.»

Magnífich, donchs are es hora d' agafarlo y tirar-lo á bordo d' un brassat. Que vagi allá á la manigua á posar en planta los seus desitjos.

Potser logreríam desferse 'n d' una vegada.

Com teniam anunciat ahir se posá á la vendá lo nou colega local titulat *Reus Tranquil*. Publica en sa primera plana lo retrato de nostre gran paysá l' invicte general D. Joan Prim, y en sas planas centrals, dos bonichs paissatges, obras degudas á la ploma de dos distingits joves d' aquesta ciutat.

En quant á sa part literaria, denota mes bona intenció que merit literari, lo que es dispensable tenint en compte que sos autors son jovenets y humils aficionats á la literatura.

Ahir comensaren per nostres carrers las tradicionals rifas de Totsants. Eran molts los subjectes, particularment donas, que 's dedicavan á rifar plats de confitura, tal volta mes per verdadera necessitat de guanyar algo per la familia que pel verdader lucro ó explotació.

En una platería de Barcelona s' está construhint una riquíssima custodia de molt mérit artístich que, segons noticias, ha de ser regalada á l' Iglesia Catedral de Tarragona.

Comunican de Bilbao que *El Basco* ha publicat un article regionalista redactat en termes duríssims, per lo qual ha produhit verdadera sensació.

Ja es hora de que de totes las regions s' aixequi terrible y amensadora la veu dels oprimits contra aqueixa malehida centralisació que ha portat sobre tot Espanya lo diluvi universal de las desgracias.

Durant aquesta finida setmana han arribat a nostra ciutat varis soldats malalts ó ferits procedents de Cuba y Filipinas.

Encare que la professó va llarga, convé no cansarnos en donar compte dels que vagin arribant, pera aixís infiltrar entre 'l poble l' horror a la guerra.

Convé, encare que ab dolorosos exemples, apagar l' entusiasme brutal dels que mesos enrera victorejavan als infames propagadors de la guerra per la guerra.

Hem rebut una invitació pera assistir al ball que se celebrará demá dilluns, en los salons de la societat «Centro Republicano Democrático Autonomista», lo qual comensará a dos quarts de deu de la nit.

Agrahim l' atenció.

Ans d' ahir a la tarde s' inaugurarà la Plassa de Torres de Girona.

Doném lo pésam als gironins per tan infausta desgracia.

L' «Orfeo Catalá» ha traslatat son domicili al espayó local de la plassa de Sant Just, número 4, antiga casa Moxó.

Lo nou local d' aqueixa excelent societat, segons nostras noticias, es molt espayó y a propòsit pera que pugua desenrotllarse convenientment. Al efectuar-se aqueixa millora, ha vist aumentar d' una manera extraordinaria son número de socis, entre 'ls quals se 'n hi comptan més de cent que ho sont protectors.

Nos en alegrém y desitjém que vagi creixent per son esplendor y per honra de Catalunya.

Los grans magatzems de «El Siglo», acaban de publicar lo «Catálech» de la próxima «Temporada de hivern», il·lustrat ab profusió de grabats y figurins «Ultima novetat» pera Senyoras, Senyors y Noys.

Lo «Catálech y mostrars» se envian «Gratis y franch de ports» a qui 'l demani, dirigintse per correu als propietaris dels citats Magatzems, «Srs. Conde Puerto y C.», Rambla dels Estudis, 5 y 7, Barcelona.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja a la cantitat de pessetas 4008'81.

Crónica teatral

MUJER Y REINA

Lo títol de la present secció explicarà al lector millor que ho podriam fer nosaltres, lo que 'ns propo-sém al posar má a la tasca de donar compte, en las menos paraulas possibles, de las representacions que anirém veient en las taules de nostre Teatro Fortuny durant l' actual temporada.

No som pretensiosos ni humils, perque quan de fer justicia al art se tracta, no cal ni ser massa exigents ni tampoch massa benevolents.

Reflexar la opinió imparcial dels assiduos concurrents al colisseu de la Plassa de Prim, sobre 'l no tenir tants perills pera 'l revistero, en tasca que 's pot empendre més fácilment ab una bona voluntat y que pot sortirsen ayrés encarque la execució acabi a deshora de la matinada.

L' estrene de la obra que encabessa las presents ratllas atragué al teatre bastanta concurrencia, notantse no obstant, que mentres lo públich de dalt responia als esforços de la empresa en portarnos una bona companyia y de presentarnos las obras en la més propietat possible, lo de la platea flaquejava un xich, circumstancia aqueixa que també la podia motivar lo fet d' estar anunciada una nova representació de la mateixa obra pera la nit d' avuy.

«Majer y Reina» fou del agrado del públich, qui ho demostrá rebent ab picaments de mans los millors passatjes de la obra y de la partitura del mestre Chapí, y fentse repetir alguns números.

En lo desempenyo de la obra, que tingué una execució més que regular, sobressurtí la primera tiple Sra. Perez Isaura que posseheix una veu fresca y ben timbrada, y una correcte escola de cant; tots los demás artistas estigueren a la seva altura si's té en compte que

en una nit de debut l' artista no pot desenrotllar totes las sevas facultats per lo natural respecte que li infundeix un públich desconegut.

Mereix párrafo a part la labor del mestre director senyor Perez Cabrero, qui vencent las dificultats de la partitura, ha lograt rejuvenir a la orquesta de nostre teatre, y atent sempre a las entradas de las parts massas y músichs que doná ab marcada precisió y justesa conseqüí que la primera representació de «Majer y Reina» sortís ab no gayres llunars: únicament que 'l públich lo notés, podém consignar lo ocorregut en lo duetto de triples, esmenat ben aviat merced a la batuta enérgica del senyor Perez Cabrero.

Com la nova obra del autor de «La Tempestad» y de «El Rey que rabió», Sr. Chapí, es d' aquellas que una primera audició no basta pera que 'l públich asse-boreixi las bellasas que conté, de segur que avuy a la nit será més aplaudida.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 28 d' Octubre de 1897.

Naixements

Magdalena Marsillach Marqués, d' Anton y Magdalena.—Anton Puig Banús, de Joan y Teresa.—María del Carmen Vidal Sardá, de Wenceslao y María.—Angelina Cort Vallés, de Francisco y Carme.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Teresa Jordán Barressá, 5 mesos, Castellvell, 2.—Teresa Colominas Hortonedá, 9 anys, Jesús, 24.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Quintí.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Segueix a las 6 de la tarde lo Novenari d' ánimas en lo qual lo Reverent Sr. Rector donará una conferencia espiritual, acabantse ab los laments de las ánimas.

Avuy aquesta funció se farà a las 5 de la tarde y en los demás dias de la setmana a las 6.

A las 9 del matí del dia dels difunts se celebrará un aniversari en sufragi dels difunts Germans de Nostre Senyor Nazaret.

Sant de demá.—La Festa de Tots los Sants.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'32	Filipinas	
Exterior	78'97	Aduanas	96'75
Amortizable		Cubas 1886	92'50
Fransas	19 80	Cubas 1890	76'25
Norts	23'35	Obs. 6 0/0 Fransa	95'25
Exterior París	59'75	Obs. 3 0/0 »	52'50
París	32'35	Londres	33'35

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	63 32	Fransas	19 80
Exterior	78 95	Cubas velles	92 50
Colonial		Cubas novas	76 25
Norts	23 35	Aduanas	96 75
Obligacions Alm.	59 75	Oblig. 3 0/0 Fransas	52 50
	32 35	Filipinas	97 25

PARIS

Exterior	59 62	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	32 35	Londres	33 35
-------	-------	---------	-------

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 27

De Bardiask y esc. en 20 dias v. «Orazio Couppa», de 1.592 ts., ab 300.000 kilos blat a don Pere Fontans 300.000 id. a don Joan Llopis, 300.000 id. als senyors Francisco Ribas y germá y 150.000 als senyors Santasusagna Roig y C., consignat a don Emili Berrás.

De Stokholmo y esc. en 29 dias, v. suech «Adolph Meyer», 541 ts., ab ferro, consignat als senyors Boada germans.

De Valencia en 16 ds. v. espanyol «Cervantes», de 296 ts., ab efectes, consignat a don Joseph María Ricomá.

Despatzadas

Pera Port-Vendres, goleta «Jóven Pepita», ab ví.
Pera Valencia vapor «Santa Ana», ab varis efectes.

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y módelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l' ayguada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.er—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 30.

Un despaig de Nova York diu que a mida que 's va coneixent lo contingut de la nota del Govern d' Espanya contestant a la de mister Woodford, se va formant concepte en los Estats Units de que es habil.

Afegeix lo despaig que M. Mac-Kinley procedeix de bona fé y ab llealtat.

La nota d' Espanya diu que accepta los bons oficis oferts per lo Govern de Washington a ff d' obtenir la pau a Cuba.

Afegeix ademés la nota, que 'l millor medi de posar en práctica aquets bons propòsits del Govern de Washington es impedir que surtin dels ports americans expedicions filibusteras y conseguir que 'ls laborants que viuen a Washington acceptin la autonomia.

Los individuos del Govern yankee y las personas més allegadas a la Casa Blanca s' alanyan per fer saber que, a son judici, la nota d' Espanya es molt mesurada y que sens dupte será 'l pas més avansat que s' ha donat per lo Govern de Madrid pera l' arreglo pacífich de la cuestió de Cuba.

La opinió general es que 's deixará a Espanya temps suficient pera aplicar la nova política a Cuba.

Se confia ademés en que quan los cubans vegin que 'ls Estats Units no portan més allá la protecció a sa causa, limitantse prudentment a una intervenció amistosa, se desenganyarán y 's destruirá l' edifici aixecat per los rebeldes.

No obstant, existeix una nebulosa, y es la actitud que adoptarà lo Congrès americà,

Per aquesta rahó lo president Mac-Kinley desitja que Espanya adelanti molt pera que realisi sos propòsits colonials ó bona part d' ells, avans del 2 de desembre.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funcions pera avuy.—Tarde: la aplaudida sarsuela en 3 actes, dels senyors Granés y Audrán, titulada «Miss Helyett».—A dos quarts de 4.

Nit: 2.ª d' abono.—La aplaudidíssima sarsuela en 3 actes y 9 cuadros, del mestre Chapí, titulada «Majer y Reina».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.
A dos quarts de nou en punt.

Ferrocarrileconómich de Reus a Salou

Servey de trens que regirán desde 'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 9'06.—Tarde: 2'32, 3'45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 10'46.—Tarde: 5'10.—Nit: 7'25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona:

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y diaspertes, (per Vilanova).
12'14 t. mercancías, segunda y tercera.
14'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

525 m. (per Vilafranca).
9'46 m. (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y diasptes).

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'40 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'08 t.—6'04 t.—7'36 nit.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'40 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9'30 m.
De id. directe 10'30 t.
De id. id. 1'30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Deseembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.

Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Libreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 "
«La Didax», per Joseph Felju y Codina,	2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern,	2 "
«Costums típicass», per id.	2 "
«Alcover», monografía, per id.	4 "
«Poesias», per Manel Marinell-lo,	2 "
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdagner,	4 "
«Lo Pi de las tres blancas», per id.	2 "
«L' Aglenyas», per Ramon Masifern,	4 "
«Cronis Pirenencas», per J. Massó Torrents,	4 "
«La Fada», per id.	4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 "
«Anant pel món», per Santiago Russinyol,	16 "
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell,	42 "
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20 "
«Poesias», de Joan Maragall,	8 "
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias	8 "
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria,	42 "
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20 "

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 "
«Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveu, 12 "
«Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "
Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:
«Sant Ramon», 2 rals.
«Plany», 2 "
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 4 "

SECCIÓ CASTELLANA

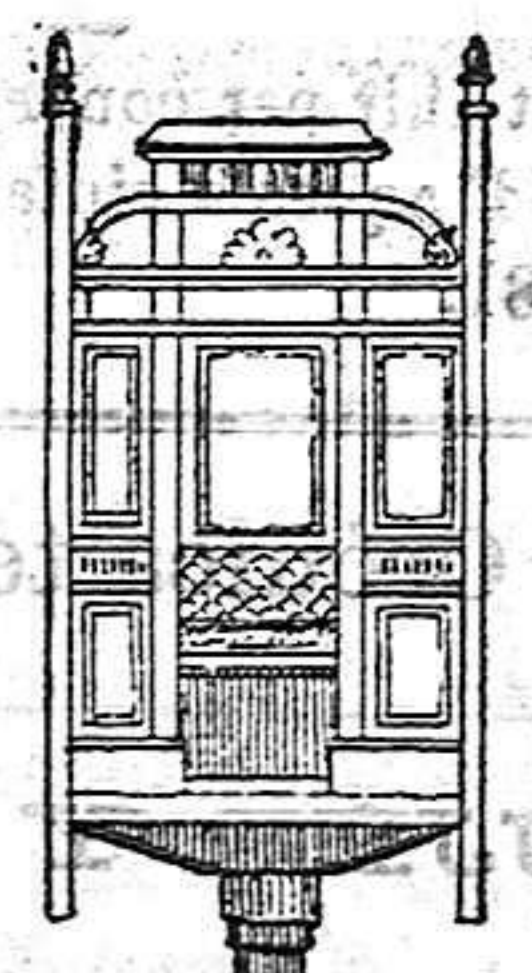
«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2 "

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
Ademés están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeros.

ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos
MONTA CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS MOVIDOS POR MOTOR
ELEVADORES DE TODOS LOS SISTEMAS
DE Vapor, de Gas Y Á BRAZO

MUNAR Y GUITART

S. en C.
INGENIEROS Y ARQUITECTOS
LIBERTAD, 1, MADRID
La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos
1897

BANCH HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 y 11/2 per cent d' interés anyal amortisables á llarch plasso de 5 á 50 anys.
Ab garantía de fincas rústicas y urbanas.

Acabadas las anyalitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera 'l propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital.
Ademés, 'o Banch, acepta en cualsevol época lo reembols total ó parcial del préstam.
No importa que las fincas estiguin hipotecadas.
No s' admeten préstams inferiors á 5.000 pesetas.

Agent pera la Provincia: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar operacions, trobaran á dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Las verdaderas AGUAS MINERALES de

VICHY

del Estado frances, son los manantiales:

VICHY-HOPITAL Enfermedades del Estómago
VICHY-GRANDE GRILLE Enfermedades del Hgado.
VICHY-CELESTINS Enfermedades de las Vias urinarias. Diabetes. Gota, etc.

Véndense en las principales Farmacias, Droguerías y Depósitos de Aguas Minerales.

Para evitar toda clase de substitutiones los consumidores deben siempre pedir y exigir: Vichy-Hopital, Vichy-Célestins, Vichy-Grande Grille